

Maj 2010

Censorvejledningen til skriftlige censorer ved sommereksamen i engelsk 2010 – stx A og B

Kære censorer

Dette brev henvender sig til censorer, der skal censurere opgaver fra stx A og B.

1. Opgavesættet

Opgavesættet består af to delprøver, trykt i hvert sit hæfte. Begge delprøver udleveres ved eksamens start. Den første time må der ikke benyttes hjælpemidler eller computer. I 1. delprøve skriver eksaminanden sine svar i hæftet, og dette afleveres til en tilsynsførende efter den 1. time. Til besvarelse af 2. delprøve er alle hjælpemidler tilladt, bortset fra kommunikation med omverdenen.

Den todelte prøvemodel tester eksaminandens sproglige og analytiske færdigheder.

I 1. delprøve uden faglige hjælpemidler har eksaminanden mulighed for at vise sin sproglige paratviden og evne til at beskrive grammatiske og andre sproglige forhold. I 2. delprøve med alle faglige hjælpemidler prøves eksaminandens evne til selvstændigt at formulere sig på engelsk ligesom studieforberedende kompetencer i faget prøves gennem eksaminandens vægtning og selektion af stof fra tekstmaterialet.

Eksaminandens analytiske færdigheder demonstreres i begge delprøver med særlig vægt på tekstanalyse og perspektivering i 2. delprøve med hjælpemidler.

Ud fra en helhedsvurdering af den samlede besvarelse gives der én karakter.

2. Bedømmelsen

Eksaminandens besvarelse vurderes i forhold til de relevante faglige mål, som er beskrevet i læreplanens afsnit 2.1. Der lægges vægt på eksaminandens beherskelse af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk (afsnit 4.3).

1. delprøve vægtes med 1/5 og 2. delprøve med 4/5 i den samlede helhedsvurdering. Der gives én karakter.

I 1. delprøve uden faglige hjælpemidler prøves

- grammatisk og anden sproglig iagttagelsesevne og paratviden
- kontrastive færdigheder

- beherskelse af relevant faglig terminologi til beskrivelse af grammatiske og andre sproglige fænomener.

I bedømmelsen af sprogbeskrivelsen i 1. delprøve lægges der vægt på eksaminandens evne til at reflektere over grammatiske og stilistiske forhold med anvendelse af faglig terminologi. Der forventes ikke en fuld beherskelse af grammatiske regler eller stilistik i besvarelsen af delopgaverne.

I 2. delprøve med alle hjælpemidler prøves

- sprogbeherskelse (fluency, idiomatik, semantik, morfologi, syntaks og ortografi)
- formidlingsevne (struktur, kohærens, kohæsion, præcision.)
- evne til selektion og vægtning af stof fra tekstmaterialet
- tekstlæsningsfærdigheder (forståelse, analyse og fortolkning)
- perspektiveringsevne (stx A)
- brug af relevante hjælpemidler.

I bedømmelsen af sprogbeherskelsen i 2. delprøve vurderes, i hvilken grad de sproglige kategorier beherskes. Enkeltstående fejl indgår ikke med større vægt, medmindre de på afgørende vis ændrer udsagnets karakter; et varieret sprog, fx hvad angår ordforråd og syntaks, bør bedømmes positivt. I vurderingen af analyse og fortolkning af delprøvens tekstmateriale sættes der vide rammer for fortolkningen, såfremt udgangspunktet er en korrekt læsning af materialet.

Bilag 1 viser undervisningsvejledningens udfoldelse af bedømmelseskriterierne for karaktererne 12, 7 og 02.

3. Opgaveinstruksens spørgsmål

1. delprøve stx A og B

”... forklar på dansk dine rettelser.”

Det forventes, at eksaminanden bruger en passende og relevant faglig terminologi i sine forklaringer. Det er uden betydning for bedømmelsen, om der bruges danske, engelske eller latinske betegnelser, eller om de blandes.

Et eksempel på et fyldestgørende svar er følgende:

Fejlsætningen er ”Johns wife never showed up.” Svaret kunne på B-niveau være ”Johns er ejefald/genitiv, og der mangler derfor en apostrof før s.” På A-niveau ”Der er fejl i ejefald/genitiv: i ental/singularis tilføjes personer apostrof +s, altså John’s.”

Eksempler på brug af relevant terminologi i besvarelsen af en stilistisk opgave kan ses i bilag 2.

2. delprøve stx A

Spørgsmålene til teksterne i 2. delprøve prøver, foruden tekstforståelse og overblik, beherskelse af de taksonomiske niveauer.

Stx A-opgavesættets 2. delprøve består af et A og et B spørgsmål, der begge skal besvares.

Spørgsmål A: Instruksen til spørgsmål A er ”Write an essay (700-900 words) in which you analyse and interpret [kernetekstens titel]. To put your interpretation into perspective, your essay must include a discussion of at least two of the other items listed below. One of these must be a text.”

Tekst- og billedmaterialet til spørgsmål A består af

- en skønlitterær kernetekst
- supplerende tekster (digte og uddrag af skønlitterære og ikke-litterære tekster)
- billeder.

Bevarelsen af A skal indeholde de elementer, der nævnes i opgaveformuleringen, og eksaminanderne skal selv ud over hovedteksten vælge de tekster/billeder fra det supplerende tekst- og billedmateriale, som de ønsker at bruge i deres besvarelse. Bevarelsen skal være et sammenhængende essay, der skal fremstå struktureret og afrundet. Det vil være naturligt, at bevarelsen indeholder korte citater fra tekstforlægget. Det skal dog bemærkes, at der hverken i læreplan, vejledning eller opgaveinstruks er citatkrav, så ved en bedømmelse af en præstation, kan det ikke anføres som en selvstændig mangel, hvis der ikke optræder citater.

Spørgsmål B: ”Write a short essay (200-300 words)...”

Ved ”short essay” består opgaven i at diskutere og perspektivere et specifikt emne, der har forbindelse med forlægget. Bevarelsen skal indeholde de elementer, der nævnes i opgaveformuleringen. Besvarelsen skal være kort og præcist formuleret.

2. delprøve stx B

Stx B-opgavesættets 2. delprøve består af en A-opgave og en B-opgave, og der er valgfrihed mellem de to opgaver. Kun én af opgaverne må besvares.

Sektion A:

Instruksen til spørgsmål A er “The texts in Section A focus on [emnet]. Write a paper (700-1000 words) in which you answer the following questions. Answer the questions separately.”

Hvert spørgsmål skal besvares separat. Bevarelsen af de enkelte spørgsmål behøver ingen anden overskrift end nummeret på spørgsmålet. Afvigelser herfra skal ikke særskilt indgå i bedømmelsen, dog tæller det ikke positivt, hvis svarene bindes sammen.

Bevarelsen af sektionens spørgsmål 2 skal indeholde korte citater fra tekstforlægget.

Bilag 2 indeholder definitioner på opgaveinstruksens begreber. Disse definitioner er kun vejledende, og opgaven kan godt løses ved andre tilgange.

Sektion B:

“Write an essay (700-1000 words) in which you analyse and interpret [kerneteksten]. Your essay must include the following points: ...”

I denne opgave forventes et sammenhængende essay. Det vil være naturligt, at bevarelsen indeholder korte citater fra tekstforlægget. Det skal dog også her bemærkes, at der hverken i læreplan, vejledning eller opgaveinstruks er citatkrav, så ved en bedømmelse af en præstation, kan det ikke anføres som en selvstændig mangel, hvis der ikke optræder citater.

Begrebet essay (stx A og sektion B i stx B)

Essaybegrebet dækker bredt, men i skriftlig engelsk er essayet karakteriseret ved at være: præcist, nuanceret, afrundet og klart struktureret (ofte efter modellen: præsentation evt. problematisering, behandling af den centrale problemstilling, konkluderende evt. evaluerende afslutning).

4. Besvarelsens længde

Besvarelsen af 2.delprøve forventes at have følgende omfang:

- STX A: A-spørgsmål: 700-900 ord
- B-spørgsmål: 200-300 ord.
- STX B: 700-1000 ord

Omfanget er bestemt ud fra en forventning om, hvad eksaminanderne kan overkomme i den tilmålte tid. Samtidig signaleres, at vægten skal lægges på sproglig og indholdsmæssig præcision. Hvis disse elementer er til stede, indgår ordantallet i sig selv ikke som et særskilt element i bedømmelsen.

Ud fra en helhedsvurdering af den samlede besvarelse gives der én karakter.

Bilag 1

Fra undervisningsvejledningens afsnit 2.2.5: Bedømmelseskriterier Engelsk A og B stx - skriftlig

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Elevens tekst er flydende og velstruktureret. Indholdet viser en præcis forståelse af tekstmaterialet, en sikker metodik i opgaveløsningen og en nuanceret emnebehandling, der omfatter alle relevante aspekter med inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en sikker sprogbeherskelse med kun ubetydelige fejl og en sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er varieret og nuanceret.
7	Godt	Elevens tekst er struktureret og sammenhængende. Indholdet viser overvejende god forståelse af tekstmaterialet, nogen metodik i opgaveløsningen og en god emnebehandling, der omfatter mange relevante aspekter med nogen inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en god sprogbeherskelse med en del fejl og overvejende sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er overvejende varieret og nuanceret.
02	Tilstrækkeligt	Elevens tekst er noget usammenhængende, men forståelig. Indholdet viser, at tekstmateriale og emne er forstået, men der er metodiske mangler og klare begrænsninger i emnebehandlingen. Faglig viden anvendes kun i begrænset omfang. Sprogbeherskelsen viser usikkerhed. Der optræder mange fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Ordforrådet er begrænset og mangler variation. Elevens viden om grammatik er usikker.

På B-niveau skal man huske, at "sikker sprogbeherskelse" skal sættes i forhold til det faglige mål i læreplanen for B-niveau, der siger, at eleven skal kunne "give en nuanceret, sammenhængende ... skriftlig fremstilling af alment kendte og faglige emner på et flydende og **hovedsageligt** korrekt engelsk."

Bilag 2

1. Opgave i stilistik stx A:

Nedenstående tekst er et uddrag af den tale, Bill Clinton holdt, da han tiltrådte som USA's præsident 20. januar 1993. Til at skabe sammenhæng i sin tekst anvender Clinton nogle stilistiske virkemidler. Giv eksempler på disse. Skriv dit svar på dansk

To renew America, we must be bold.

We must do what no generation has had to do before. We must invest more in our own people, in their jobs, in their future, and at the same time cut our massive debt. We must do so in a world in which we must compete for every opportunity.

It will not be easy; it will require sacrifice. But it can be done, and done fairly, not choosing the sacrifice for its own sake, but for our own sake. We must provide for our nation the way a family provides for its children.

Our founders saw themselves in the light of posterity. We can do no less. Anyone who has ever watched a child's eye wander into sleep knows what posterity is. Posterity is the world to come - the world for whom we hold our ideals, from whom we have borrowed our planet, and to whom we bear sacred responsibility.

Eksaminandens svar:

Det gennemgående stilistiske virkemiddel, der anvendes til at skabe sammenhæng i teksten, er gentagelse.

Sammenhængen i første afsnit skabes gennem gentagelse af *we must*. Hver sætning/periode indledes faktisk med *we must*.

I næste afsnit er det næsten samme princip, men her er det *it* (*it will, it can, its own sake, its children*). I samme sætning er der to gentagelser, nemlig af *done* og *sake*. I sidste sætning knytter han i ordvalget an til første afsnit med *we must*.

I tredje afsnit gentager han *we* og *our* (*our founders, we can do no less*). Desuden bliver hovedordet, som binder dette afsnit sammen meningsmæssigt, *posterity*. *Posterity* bruges to gange lige efter hinanden og det gøres tydeligt, hvad det betyder. Uddragets sidste sætning indeholder hele tre gentagelse af *whom* (*for whom, from whom, to whom*) og *we* (*we hold, we have borrowed, we bear*).

2. Opgave i stilistik stx B:

Giv en kort beskrivelse af stillejet i nedenstående tekst. Din beskrivelse skal underbygges med eksempler fra teksten.

So, I go, "What about Lindsay?" and he's like, "What?" and I go, "Dude, you are like totally lying," and he's like, "I didn't do anything," and I go, "That's it, dude. We are like OVER. Like TOTALLY." And he goes, like "What are you talking about?" So I'm like, dude, forget it. Like totally.

Eksaminandens svar:

Sproget er uformelt, talesprogspræget. Det ses både af ordvalget: *dude* er et slangudtryk, brugen af *like* som fyldord, brugen af *go* og *goes* i betydningen *say/says*; dels af de mange gentagelser (*like* 8 gange,

go/goes 4 gange, *dude* 3 gange, *totally* 3 gange); og af de korte sætninger, hvoraf nogle er ufuldstændige (*Like totally* 2 gange). Endvidere brugen af sammentrækninger (*he's, didn't, that's, I'm*).

Bilag 3

Opgaveinstruksens begreber

An essay: En sammenhængende tekst, der er præcist, nuanceret, afrundet og klart struktureret (ofte efter modellen: præsentation evt. problematisering, behandling af den centrale problemstilling, konkluderende evt. evaluerende afslutning).

A short essay: en kort, afsluttet tekst med argumentation/kommentarer.

An outline: En overordnet, koncentreret sammenfatning af et bestemt emne. Outline er som regel mere detaljeret end et summary og ofte skal flere synspunkter holdes op mod hinanden. Et kort citat her kan medvirke til at præcisere et synspunkt eller en holdning.

A comment ("comment on"): iagttagelser, der udtrykker den skrivendes egen stillingtagen, holdning eller vurdering, oftest med fokus på et enkelt aspekt.

An account ("give an account of"): en beskrivelse af fakta, tilstande eller handlinger; en redegørelse for eller fremstilling af begrundelser, årsager eller motiver.

A discussion ("discuss"): fremsættelse af synspunkter og argumenter for disse. I en diskussion formuleres forskellige og også modsatrettede synspunkter med argumenter, evt. kan den afsluttes med en argumenteret personlig stillingtagen. Emnet for diskussionen fremgår af den konkrete opgave.

Disse definitioner er kun vejledende, og opgaven kan godt løses ved andre tilgange.

STX A

1.1 Generelt om opgavesættet

Sværhedsgraden er

For svær:

Passende:

For let:

1.2 1. delprøve (sprogtesten)

Opgaven er egnet som bedømmelsesgrundlag

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.3 1. delprøve

Eksaminandernes beherskelse af morfologi og syntaks er god

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.4 1. delprøve

Eksaminanderne kan anvende grammatisk terminologi i et passende omfang

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.5 1. delprøve

Eksaminanderne løser den stilistiske opgave på fornuftig vis

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.6 2. delprøve delopgave A (kommenteringsopgaven)

Tekstmaterialet er for svært i forhold til niveauet

Enig:

Delvis enig:
Delvis uenig:
Uenig:

1.7 2. delprøves delopgave B (det korte essay)

Delopgaven er egnet som bedømmelsesgrundlag

Enig:
Delvis enig:
Delvis uenig:
Uenig:

1.8 2. delprøve

Eksaminandernes forståelse af tekstmaterialet og metodik i opgaveløsningen er gennemgående god

Enig:
Delvis enig:
Delvis uenig:
Uenig:

1.9 2. delprøve

Eksaminandernes besvarelser er gennemgående velstrukturerede

Enig:
Delvis enig:
Delvis uenig:
Uenig:

1.10 2. delprøve

Eksaminandernes sprogbeherskelse og ordforråd er gennemgående tilfredsstillende

Enig:
Delvis enig:
Delvis uenig:
Uenig:

1.11 Bedømmelse og karakterfastsættelse

Angiv forhold, der i særlig grad volder problemer i forbindelse med bedømmelsen

1.12 Eventuelle kommentarer

SPØRGESKEMA 2009

STX B

1.1 Generelt om opgavesættet

Sværhedsgraden er

For svær:

Passende:

For let:

1.2 1. delprøve (sprogtesten)

Opgaven er egnet som bedømmelsesgrundlag

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.3 1. delprøve

Eksaminandernes beherskelse af morfologi og syntaks er god

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.4 1. delprøve

Eksaminanderne kan anvende grammatisk terminologi i et passende omfang

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.5 1. delprøve

Eksaminanderne løser den stilistiske opgave på fornuftig vis

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.6 2. delprøves opgave A

Sagprosaopgaven er egnet i forhold til niveauet

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.7 2. delprøves opgave B

Den litterære tekst er egnet i forhold til niveauet

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.8 2. delprøve

Eksaminandernes forståelse af tekstmaterialet og metodik i opgaveløsningen er gennemgående god

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.9 2. delprøve

Eksaminandernes besvarelser er gennemgående velstrukturerede

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.10 2. delprøve

Eksaminandernes sprogbeherskelse og ordforråd er gennemgående tilfredsstillende

Enig:

Delvis enig:

Delvis uenig:

Uenig:

1.11 Bedømmelse og karakterfastsættelse

Angiv forhold, der i særlig grad volder problemer i forbindelse med bedømmelsen

1.12 Eventuelle kommentarer